

Implementace EED v České republice – proč je to takový problém?

Na sklonku roku 2018 přijala Evropská komise (EK) a Evropský parlament (EP) novelizovanou směrnici o energetické účinnosti – všeobecně známou jako EED (Energy Efficiency Directive).

Předchozí původní směrnice z roku 2012 k nám přinesla povinné měření tepla pro vytápění a měření teplé vody v bytech. Pravda, i implementace této směrnice neproběhla v předepsané lhůtě 18 měsíců, ale přece jen si našla své místo na slunci a přinesla do poměrového měření tepla a vody v bytech více povědomí o našich spotřebách. Sice pro český trh – zcela specificky – zlegalizovala jak měření na zpětné trubce, tak i denostupňovou metodu, tedy nástroje, které Evropa buď nezná anebo je výslovně nedoporučuje. Ale díky tomuto kroku se i Česká republika stala zemí, kde pokrytí měřením převyšuje hranici 90 %.

Novelizovaná EED přináší některé časové milníky, které jsme již propásli. Implementace měla proběhnout do konce června 2020 a od konce října 2020 se měly montovat pouze přístroje schopné tzv. dálkového odečtu. Jelikož definice dálkového odečtu je ve výlučné kompetenci členských zemí, dodnes nemáme úplně jasno v tom, jaké přístroje by majitelé bytových domů měli požadovat po svých dodavatelích. S ohledem na obvyklou životnost této techniky v trvání 10 roků to bezesporu dává smysl. Nyní se, z hlediska požadavků směrnice, nalézáme v jakémsi přechodném období, které skončí s tímto kalendářním rokem. Od 1.1.2022 bude povinnost podávat konečných spotřebitelům – nebo přesněji v duchu naší legislativy příjemcům služeb – měsíční informaci o jejich spotřebě, a to pro teplou vodu 12 x do roka, pro vytápění nejspíše 9 x do roka, tedy vždy, bude-li tato služba poskytovatelem služeb dodávána. Nová EED stanovuje určité minimální požadavky jak na roční vyúčtování, tak na měsíční informaci o spotřebě. Háček je v tom, že i toto by mělo být předmětem implementace, která stále chybí. Určitým specifikem je, že tato problematika zasahuje do gesce dvou ministerstev – energetická část do gesce Ministerstva průmyslu a obchodu (MPO) a „rozúčtovatelská“ část do gesce Ministerstva pro místní rozvoj (MMR). Co by tedy bylo zapotřebí? Určitě novela zákona 406/2000 Sb. o hospodaření energií (a dost možná i novelizace prováděcího předpisu, kterým je vyhláška 194/2007 Sb. o vytápění a poskytování teplé vody), dále pak „rozúčtovací vyhláška 269/2015 Sb. (nebude-li potřeba novelizovat i zákon 67/2013 Sb. o službách).

Je třeba říci, že MPO k úkolu implementace přistupuje mnohem zodpovědněji a lze konstatovat, že pokud by se Poslanecká sněmovna Parlamentu ČR v poslední době nezabývala zcela odlišnými a často neproduktivními tématy, byla by energetická část implementace pravděpodobně hotova. MPO se rozhodlo k velmi minimalistické formě implementace, kde jsou řešeny jen vpravdě nejzákladnější otázky, zbytek je ponechán bez další regulace – což je podle mého názoru ke škodě věci. Novelizace definuje pojem dálkového odečtu (ne úplně šťastným způsobem) a dále pak taxativně vyjmenovává objekty, které budou zbaveny povinnosti jak poměrového měření, tak měsíčních informací o spotřebách. Týká se to objektů, kde individuální regulace spotřeby není technicky možná, dále pak objektů s kotelny na tuhá paliva, potom i objektů, jejichž vnitřní prostory nejsou odděleny pevnými příčkami a v poslední řadě objekty s velmi nízkou energetickou spotřebou. Více toho z pera MPO nevzešlo. Možná se lze právem ptát, proč jsme na takovéto „holé minimum“ museli čekat tak dlouho. Mnohem horší situace je ale na straně MMR, kde prakticky vůbec nevíme, zda se blýská na lepší časy. Tam o aktuálním stavu implementace víme jen velmi málo, a to co víme, nepůsobí vůbec dojmem zodpovědného přístupu. Podle kusých informací je povědomost o tom, že novelizace rozúčtovací vyhlášky by měla jednak obsahovat nápravu některých

technických nepřesností stávajícího textu, a dále pak neúplnou formu implementace informačních povinností. Tato neúplnost je však (zatím) takového rozsahu, že by v praxi nebyla buď vůbec použitelná, nebo by do celé problematiky vnesla tolik nejasností, že by to bylo ke škodě celé myšlenky.

Co říci závěrem? Nejspíše to, že si tím do jisté míry zavíráme pomyslná vrátka k evropským penězům. Nedávno navštívila ČR paní předsedkyně Evropské komise (EK), paní Ursula von der Leyen, a „přivezla“ mnohokrát opakovaných 180 miliard Kč na dva programy – program revitalizace ekonomiky po kovidové pandemii a program minimalizace uhlíkové stopy. Novelizace EED směřuje právě oním „zeleným“ směrem a bylo by iluzorní domnívat se, že bude šance tyto programy naplnit – a čerpat na ně evropské dotace – nebudou-li pro tyto projekty vhodné podmínky a odpovídající legislativa, nemůžeme ani tyto požadavky uvádět v život! Je zcela zřejmé, a mnoho západoevropských zemí to dokazuje, že tyto dotační pobídky jsou zásadním stimulem pro implementaci evropských směrnic. Ti pochopili, že cesta k evropským penězům vede přes legislativní a myšlenkový soulad s programovou linií EK a EP. My jsme to zatím nepochopili, k naší škodě.

Ing. Jiří Zerzaň

Techem, spol. s r.o.

23.7.2021